

TÜRKİYE'DE BİLGİ VE BELGE YÖNETİMİ BÖLÜMÜ MEZUNLARININ ÖZEL SEKTÖRDE İSTİHDAMINA YÖNELİK ÇEVİRİM İÇİ YAYIMLANAN İŞ İLANLARININ İÇERİK ANALİZİ

A CONTENT ANALYSIS OF ONLINE JOB ADVERTISEMENTS FOR PRIVATE SECTOR EMPLOYMENT OF GRADUATES OF INFORMATION AND RECORDS MANAGEMENT DEPARTMENTS IN TURKEY

Neslihan ER-KOÇOĞLU

Arş. Gör., Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü, neslihan.er@ankara.edu.tr

Öz

Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü (BBYB) mezunları hem kamu sektöründe hem özel sektörde istihdam olanağına sahiptir. Bu çalışmada BBYB mezunlarının özel sektörde istihdamı ne tür mesleki ve mesleki olmayan becerilere sahip olmaları gerektiği, hangi illerde iş olanaklarına daha fazla sahip oldukları, hangi unvanlarla istihdam edildikleri saptanmaya çalışılmıştır. Bu amaçla 2015-2017 zaman diliminde çevrim içi olarak yayımlanan iş ilanlarının nitel içerik analizi gerçekleştirilmiştir. İçerik analizinin sonucunda bölüm mezunlarının "özel üniversiteler, özel okullar, hastaneler, bankalar" gibi çeşitli kuruluşlarda "kütüphaneci, kütüphane sorumlusu, kütüphane öğretmeni, arşivci" gibi çeşitli unvanlarla istihdam edildiği saptanmıştır. Ayrıca en fazla istihdam olanağının İstanbul'da olduğu; onu Ankara, İzmir, Kocaeli gibi büyükşehirlerin izlediği belirlenmiştir. İş ilanlarında istenilen mesleki koşulların "bölüm mezunu olmak, arşivcilik ve dokümantasyon konusunda bilgi ve/veya deneyim sahibi olmak; kataloglama ve sınıflama konusunda bilgi ve/veya deneyim sahibi olmak; dolaşım hizmetlerini yürütebilmek için gerekli bilgi ve/veya deneyime sahip olmak; dijitalleştirme bilgisine, becerisine ve deneyimine sahip olmak vb." beceriler üzerine yoğunlaştığı görülmektedir. Bunlara ek olarak ilanlarda istenilen mesleki olmayan becerilerin/koşulların ise çoğu ilanda benzer nitelikte olduğu ve "askerlik hizmetini tamamlamak, iyi düzeyde yabancı bir dil (İngilizce, Arapça vb.) bilmek, MS Office programlarını iyi düzeyde kullanabilmek, etkin iletişim becerisine sahip olmak, takım çalışmasına yatkın olmak ve esnek çalışma saatlerine uyum göstermek vb." olduğu belirlenmiştir.

Abstract

The graduates of Information and Records Management Departments (IRMD) have employment in both the public and private sectors. This study attempts to determine what professional and non-professional skills IRMD graduates should have for employment in the private sector, which ones have more possibilities for employment and which titles to employ. For this purpose, qualitative content analysis of job advertisements published online during the period of 2015-2017 was carried out. As a result of content analysis, the graduates are employed with various titles such as "librarian, library manager, library teacher, archivist" in various institutions such as "special universities, special schools, hospitals, banks." In addition, it is determined that the highest employment is in Istanbul; followed by big cities such as Ankara, İzmir and Kocaeli. Professional skills in job advertisements seem to concentrate on "being a graduate of LIS, having knowledge and/or experience about archiving and documentation, having knowledge and/or experience about cataloging and classification, having the necessary knowledge and/or experience to carry out circulation services, having the necessary knowledge and/or experience about digitalization, etc." conditions. In addition to these, the non-professional skills/conditions required in the advertisements are similar in most of it and that "completing military service, knowing good command of a foreign language (English, Arabic etc.), using MS Office programs at a good level, having effective communication skills, having teamwork skills and to adapt to flexible working hours, etc."

Makale Bilgisi

Gönderildiği tarih: 2 Mayıs 2018
Kabul edildiği tarih: 4 Haziran 2018
Yayınlanma tarihi: 27 Haziran 2018

Article Info

Date submitted: 2 May 2018
Date accepted: 4 June 2018
Date published: 27 June 2018

Anahtar sözcükler

Kütüphanecilik ve Bilgi Bilimi; Bilgi ve Belge Yönetimi; İş İlanları; Özel Sektör; Arşivcilik Bilimi; Dokümantasyon

Keywords

Library and Information Sciences; Information and Records Management; Job Advertisements; Private Sector; Archival Science, Documentation

DOI: 10.33171/dtcfjournal.2018.58.1.53

Giriş

Yükseköğretim kurumları, piyasanın gereksinim duyduğu nitelikli iş gücünü yetiştirmede başat role sahiptir. Bu nedenle üniversitelerden mezun olan bireylerin birtakım mesleki yeterliliklere sahip olması beklenir. Bu bağlamda akademik bölümler, mezunlarının istihdam edilebilmesi ve onların topluma yararlı bireyler olabilmeleri için, sürekli olarak eğitim programlarını gözden geçirmektedir. Kütüphanecilik ve Bilgi Bilimi (KBB) alanında eğitim veren akademik bölümler için de benzer durum söz konusudur. Piyasanın istediği iş gücü ile yetiştirilen iş gücü

arasındaki farkın artmaması için bölümlerin akademik programlarını güncelleme zorunluluğu bulunmaktadır. Bu bağlamda Gorman (376), KBB alanında eğitim veren bölümlerin öğrettikleri ile bilgi merkezlerindeki uygulamalar arasındaki farkın arttığını ve bu nedenle eğitim programlarının gözden geçirilmesinin bir zorunluluk olduğunu belirtmekte; Kumar (74) ise buna paralel olarak eğitim ve uygulama arasındaki farkların en aza indirgenebilmesi için KBB mezunlarının kullanıcıların değişen bilgi gereksinimlerini karşılayabilecek yeterlilik ve becerilerle donatılması gerektiğini; dolayısıyla bölümlerin eğitim programlarını güncellemelerinin zorunlu duruma geldiğini belirtmektedir. 2012 yılında Türkiye’de yayımlanan bir çalışmada (Çakın) ise eğitim programlarındaki değişimin teknolojik, siyasal, toplumsal, ekonomik etkenlere bağlı olarak farklı nitelikte bilgi uzmanlarına gereksinim duymaktan kaynaklanabileceğini ve bu durumun bilgi uzmanı yetiştiren bölümlerin eğitim programlarını sürekli gözden geçirmesi gerekliliğini doğurduğunu vurgulamaktadır. 2014 yılında yayımlanan bir diğer çalışmada (Er-Koçoğlu ve Ersoy) ise hem mesleki yeterliklerin hem de eğitim programlarının, günün gerektirdiklerine göre gözden geçirilmesinin nitelikli insan gücü yetiştirilmesinde ve bilgi hizmetlerinin niteliğinin artırılmasında büyük paya sahip olduğu belirtilmektedir. Bu nedenle alanda teori-uygulama ilişkisi ve mesleki yeterlikler konusu sürekli gündemdedir. Bu bağlamda hem dernekler hem bölümler sürekli bir çaba halindedir.

KBB alan dernekleri, bilgi uzmanlarının hangi temel yeterlikleri taşıması gerektiğine dair listeler hazırlamakta ve günün koşullarına uygun olarak onları sürekli olarak revize etmektedir. Özel Kütüphaneler Derneği (Special Libraries Association) [SLA] 2016 yılında yeterlik listesini güncellemiştir. Bu listeye göre bilgi uzmanının taşıması gereken temel yeterlilikler/yeterlikler “Enformasyon ve Bilgi Hizmetleri; Enformasyon ve Bilgi Sistemleri ve Teknolojisi; Enformasyon ve Bilgi Kaynakları; Enformasyon ve Veri Erişimi ve Analizi; Verinin, Enformasyonun ve Bilgi Setlerinin Düzenlenmesi; Bilgi Etiği” konularında olmalıdır. Bunlara ek olarak alan mezunları “niteliksel ve nicel akıl yürütmeyi içeren eleştirel düşünme; girişim, uyum, esneklik, yaratıcılık, yenilikçilik ve problem çözme; etkili sözlü ve yazılı iletişim; ilişki kurma, ağ oluşturma ve iş birliği; pazarlama; liderlik, yönetim ve proje yönetimi; yaşam boyu öğrenme; öğretim tasarımı ve geliştirme, öğretim ve rehberlik ve iş/ticaret etiği” gibi -diğer mesleklerdeki uzmanların da sahip olması gereken- diğer temel yeterliklere de sahip olmalıdır.

Amerikan Kütüphane Derneği (American Library Association) [ALA] ise 2009 yılında onaylanan yeterlik dokümanında bilgi uzmanlarının taşınması gereken yeterlikleri “Mesleğin Temelleri; Enformasyon Kaynakları; Kayıtlı Bilgi ve Enformasyonun Düzenlenmesi; Teknolojik Bilgi ve Beceriler; Referans ve Kullanıcı Hizmetleri; Araştırma; Sürekli Eğitim ve Yaşam Boyu Öğrenme; İdare ve Yönetim” başlıklı 8 kategori altında listelemiştir.

Mesleki yeterlikler istihdam koşullarına göre belirlenmekte, eğitim programları ise bu mesleki yeterliklere sahip nitelikli iş gücü yetiştirmeyi arzulamaktadır. Bunların yanı sıra derneklerin ve bölümlerin çabalarına ek olarak alandaki bilim insanları ve bilgi uzmanları tarafından gerçekleştirilen iş ilanları analizleri bulunmaktadır. İş ilanları analizine ilişkin literatür, çalışmanın bir sonraki bölümünde detaylandırılmıştır.

Literatür

KBB alanındaki iş ilanları analizlerinin, 1980’lerde artmaya başladığı bilinmektedir (Reeves ve Hahn). Literatürdeki geçmiş yıllara ait çalışmalara bakıldığında, 1978 yılında yayımlanan, 1961-1977 yıllarındaki tıp kütüphaneciliği iş ilanlarının analiz edildiği çalışma (Palmer) dikkat çekmektedir. Benzer şekilde 1980 yılında yayımlanan çalışmada (Schmidt ve Swanton) 1977-1978 yıllarında Amerika Birleşik Devletleri’nde MLA (Medical Library Association) News’ta yayımlanan sağlık bilimleri kütüphane pozisyonlarının içerik analizi gerçekleştirilmiştir. 1982 yılında yayımlanan bir diğer çalışmada (Wells) ise akademik kütüphanecilere yönelik üç dergide 1959-1979 zaman diliminde yayımlanan iş ilanları analiz edilmiştir. Bu çalışmada 414 adet veri kodlanmış pozisyonun türü, deneyim yılı, konu geçmişi, Tıp Kütüphanesi Derneği sertifikası ve çevrim içi deneyim ve işlerin coğrafi dağılımı sunulmuştur. 1987 yılında (Stroyan) yine sağlık bilimleri kütüphaneciliği ile ilgili olan çalışmada bir yıllık dönemdeki 294 iş ilanları analiz edilmiştir ve Schmidt ve Swanton’ın çalışması ile karşılaştırılmıştır. Görüldüğü üzere iş ilanlarına yönelik eski çalışmalar tıp ve sağlık kütüphaneciliği ve akademik kütüphaneler üzerine yoğunlaşmıştır.

Literatürdeki, daha güncel verileri içeren çalışmalar, “genel KBB iş ilanları, belirli bilgi merkezi türüne yönelik olan iş ilanları ve özelleşmiş/spesifikleşmiş pozisyonlara yönelik olan iş ilanları” olmak üzere temel olarak üç kategoride özetlenebilir.

KBB alanındaki iş ilanları analizinin genel olarak (ülke, şehir vb. bağlamında) yapıldığı çalışmalardan biri olan ve 2000 yılında yayımlanan bir makalede (Cullen) İrlanda Kütüphane ve bilgi hizmetleri sektöründeki iş ilanları analiz edilmiştir. Bu çalışmada iş ilanlarında istenilen becerilerin çeşitli olduğu ve iletişim becerisi, yönetim ve bilgi teknolojilerindeki deneyim gibi becerilere odaklanıldığı saptanmıştır. 2010 yılında yayımlanan makalede (Reeves ve Hahn), Maryland Üniversitesindeki KBB eğitim programı gözden geçirilmiş ve 2000 yılına ait güncel iş ilanları nicel olarak analiz edilmiştir. Analiz sonucunda, iş pozisyonlarının çoğunun akademik kütüphanelerde ve arşivlerde olduğu, yüksek maaşın kamu sektöründe verildiği ve iletişim, iş birliği, takım çalışması becerisi gibi kişisel özelliklerin iş ilanlarında çok istenen beceriler olduğu saptanmıştır. Ayrıca çalışmanın sonuçlarına ek olarak araştırmacı iş ilanlarının çevrim içi ortamlara kaydığundan söz etmekte ve bu durumun, iş ilanları kaybolmadan önce kaydedilmez ya da arşivlenemezse, gelecek çalışmalar için büyük sorun oluşturacağını ifade etmektedir. 2011 yılında KBB mezunlarına yönelik iş ilanlarının değişen eğilimini saptamaya yönelik yapılan çalışmada (Wise, Henninger ve Kennan) ise bilgi uzmanları için daha geniş bir beceri yelpazesi gerektiğinin altı çizilmektedir. 2012'de (Mustafa ve Ansari), Pakistan'daki Sindh Eyaletinde kütüphane uzmanları için iş piyasasının durumunu ortaya koymak için iş ilanlarında kullanılan unvanlar incelenmiştir. İş piyasasının durumunu keşfetmek için ise 2004'ten 2008'e kadar dört lider gazetede KBB profesyonel kadrolarını içeren 282 ilana içerik analizi uygulanmıştır. Çalışmanın bulguları, iş unvanlarında tutarlılık olmadığını, akademik kütüphanecilik ilanlarının çoğunlukta olduğunu ve iş unvanlarının çoğunun iş piyasasının gereksinimlerini karşılayamadığını saptamışlardır. 2015 yılında yayımlanan bir çalışmada ise (Gerolimos, Malliari, ve Iakovidis) ABD (Amerika Birleşik Devletleri)'deki iş ilanları analiz edilerek kütüphanecilerin sahip olması gereken beceri ve niteliklerin analizi gerçekleştirilmiştir. 2016 yılında (Yadav ve Bankar) Hindistan'daki KBB (Kütüphanecilik ve Bilgi Bilim) iş olanaklarının içerik analizi gerçekleştirilmiştir. Çalışmada KBB mezunlarına yönelik iş ilanlarının çoğunda iletişim, iyi düzeyde İngilizce bilme, yenilikçi kütüphane hizmetleri sağlama, bilgi teknolojileri bilgisi, kütüphane yönetimi gibi beceriler istenildiği bulgulanmıştır. 2017 yılında yayımlanan Birleşik Arap Emirlikleri'ndeki (BAE) iş ilanlarının analiz edildiği çalışmada (Kaba), BAE'deki alana yönelik iş ilanlarındaki meslek kategorileri, unvanlar, kütüphane türleri ve en çok iş gücü isteyen eyaletin (devletin) hangisi olduğu saptanmaya çalışılmıştır. Aynı yıl, Güney Amerika'daki durumu saptamaya çalışan benzer bir çalışma (Ocholla ve Shongwe) yayımlanmıştır.

Alanyazındaki iş ilanı analizi çalışmalarının bir diğer bölümü ise belirli kütüphane türlerine ve ilgili kütüphanelerde çalışan bilgi uzmanlarının taşınması gereken yeterliklere odaklanmaktadır. 1992 yılında yayımlanan çalışmada (Reser ve Schuneman) akademik kütüphane iş ilanları analiz edilmiştir. 2010 yılında yayımlanan makalede (Beile ve Adams) yalnızca akademik kütüphane iş piyasasında ortaya çıkan yeni eğilimler irdelenmiş ve ortaya çıkan yeni koşullar/görevler tanımlanmıştır. Benzer şekilde 2011 yılında (Kim ve Lee) Kore'deki akademik kütüphanecilerin görevlerini belirlemeye yönelik bir çalışma gerçekleştirmiştir. 1988, 1996 ve 2011 yıllarındaki iş ilanlarının analizinin gerçekleştirildiği başka bir çalışmada (Triumph ve Beile) ise akademik kütüphaneler iş piyasasındaki eğilimi ortaya koymak amaçlanmıştır. Bu çalışmada, ilanlarda iş deneyimi gereksiniminin ve yabancı dil koşulunun zaman içinde azaldığı gözlenirken bilgisayar becerilerinin giderek daha fazla arandığı bulgulanmıştır. Aynı çalışmada en çarpıcı bulgulardan birinin ise yeni iş unvanlarının ortaya çıkmış olduğu belirtilmektedir. 2016 yılındaki bir çalışmada ise (Mouza ve Grigoriadou) Yunanistan'daki akademik kütüphanecilere yönelik iş ilanları analiz edilmiştir. Halk kütüphanelerindeki istihdama yönelik olarak ise Kore'deki halk kütüphanelerine yönelik iş ilanlarının (Hee-Yoon ve Sin-Young) ve 2013 yılında Türkiye'deki halk kütüphanelerindeki kamu sektöründe açılan iş pozisyonlarının analiz edildiği (Karadeniz) çalışmalar örnek olarak verilebilir.

Alanyazındaki iş ilanlarının analizine yönelik yayımlanan çalışmaların bir diğer bölümü ise analiz konusunda daha da özelleşerek belirli bir bilgi uzmanlığı unvanına odaklanmaktadır. 2003 yılında (Pember) Batı Avustralya'da gerçekleştirilen çalışmada arşivcilere yönelik iş ilanları değerlendirilmiş ve arşivcilerin taşınması gereken özellikler saptanmıştır. 2010 yılında yayımlanan çalışmada (White) ise 1990'dan 1999'a kadar, akademik kütüphanelerdeki referans pozisyonlarının liderleri (şefleri) için 127 pozisyon duyurusunun içerik analizi gerçekleştirilmiştir. Çalışmada, ilanların çoğunda benzer iş başlıklarının kullanıldığı ve *eğitim* ve *derme geliştirmenin* en sık belirtilen sorumluluklar olduğu ifade edilmektedir. 2010 yılında yine akademik danışma kütüphaneciliğine yönelik olarak (Wang, Tang ve Knight) Amerika Birleşik Devletleri'ndeki akademik referans kütüphaneciliğinin gelişimini nitelemek için 1966-1999 zaman dilimindeki 44 yıllık iş ilanları analiz edilmiştir. Aynı yıl yapılan bir diğer çalışmada (Han ve Hswe) ise metadata (üst veri) kütüphanecilerinin hangi yeterliklere sahip olması gerektiğini saptamak için geçmiş dönemdeki iş ilanları analiz edilmiştir. 2013 yılında (Kim, Warga ve Moen) dijital kütüphanecilik iş ilanları ile ilgili bir çalışma gerçekleştirilmiştir. 2014'te sosyal bilimler veri kütüphanecilerinin yeterlik ve sorumluluklarını saptamaya yönelik iş ilanı

analizinin yapıldığı bir çalışmaya (Xia ve Wang) rastlanmaktadır. Bu analiz çalışmasında 2005-2012 yılları arasında ilan edilen 167 iş ilanı değerlendirilmiştir. Çalışmanın bulgularında işverenlerin, teknik beceriler kadar teknik olmayan becerileri de değerli bulduğu saptanmıştır. Alanyazın değerlendirildiğinde istihdam edilecek iş gücünde hem mesleki (alanda mesleki deneyim, belirli bir konuda/alanda uzmanlaşma vs.) hem mesleki olmayan becerilerin (etkili iletişim, liderlik, yabancı dil vs.) istenildiği görülmektedir. Ayrıca KBB alanındaki iş ilanı analiz çalışmalarının - hem genel durumu saptamaya yönelik hem uzmanlık gerektiren pozisyonların gerektirdiği yeterlikleri belirlemeye yönelik olarak- aktif biçimde gerçekleştirildiği ve yayın yaşamına kazandırıldığı görülmektedir.

Bütün bunlar göz önüne alındığında, Türkiye’de KBB alanında özel sektör iş ilanlarının analizine dair literatürün yoksunluğu dikkate alınarak bu çalışma gerçekleştirilmiştir.

Çalışmanın Amacı

Araştırma, BBYB mezunlarının özel sektörde (alanın özel sektör iş hacminin - araştırma sorularına uygun biçimde- somut olarak saptanması amacıyla) istihdamına yönelik yayımlanan iş ilanlarında, sahip olunması istenen mesleki ve mesleki olmayan becerilerin neler olduğunu, hangi tür becerilere sahip olunmasının beklendiğini, hangi illerde iş olanaklarına daha fazla sahip olduğunu, hangi kuruluşlarda ve hangi unvanlarla istihdam edilme durumunun bulunduğunu vb. saptamak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Çalışmada, araştırma verileri ışığında aşağıda sunulan sorulara yanıt aranmaya çalışılmıştır:

- BBY alanındaki özel sektör iş ilanlarında hangi mesleki beceriler/koşullar istenmektedir?
- BBY alanındaki özel sektör iş ilanlarında mesleki beceriler dışında hangi beceriler/koşullar istenmekte; bir başka deyişle hangi koşullara uygun bilgi uzmanları istenmektedir?
- BBY alanı özel sektöründe iş gücü istihdam isteği, en çok hangi şehirlerden gelmektedir?
- BBY alanında özel sektörde iş gücü, hangi unvanlarla istihdam edilmektedir?
- Özel sektörde hangi kuruluşlar, bilgi uzmanlarını/bölüm mezunlarını istihdam etmektedir?

Çalışmanın Yöntemi

Çalışma evrenini, son 4-5 yılda (bir öğrencinin üniversite yaşamı boyunca geçen süreçteki istihdam olanağını saptamak amacıyla) çevrim içi yayımlanan iş ilanlarının analizi planlanmıştır. Ancak ön araştırma aşamasında, önceki yıllara ait bazı verilerin silindiği tespit edildiği için daha sağlıklı veri elde etme isteği ile çalışmanın örneklemini 2015-2017 yıllarındaki Web’de yayımlanan özel sektör iş ilanları oluşturmuştur. Reeves ve Hahn’ın vurguladığı üzere çevrim içi iş ilanlarının kaybolması ve gelecek çalışmaları bu durumun tehlikeye atması endişesini, araştırmacı bu süreçte yaşamıştır. İş ilanı siteleri geçmiş yılların iş ilanlarını genellikle saklamamakta ve geçmiş yıllara dönük sorgulamayı olanaklı kılmamaktadır. Bu bağlamda geçmiş yıllara ait iş ilanlarını, çevrim içi olarak, sayfasında yayımlayan ve arşivleyen BBY Haber iş ilanları arşivi (“Bilgi ve Belge Yönetimi (BBY) Haber Portalı”) ve Bilgi ve Belge Yönetimi İş İlanları (“Bilgi ve Belge Yönetimi İş İlanları”) kaynaklarındaki verilerden yararlanılmıştır. Sonrasında Bilgi ve Belge Yönetimi İş İlanları Facebook sayfasının ve BBY Haber Web sitesinin sorumluları ile iletişime geçilerek -her ne kadar Web üzerinden özgürce verilerine erişiliyor olsa da- verdikleri emek dolayısıyla sakladıkları ve yayımladıkları iş ilanlarını çalışmada kullanmak için gerekli izinler alınmıştır. Verilerin toplanması sürecinde, BBY Haber Web sitesinin İş ilanları bölümündeki paylaşımların daha çok kamu sektöründeki istihdam olanaklarına yönelik olduğu görülmüştür. Bilgi ve Belge Yönetimi İş İlanları Facebook sayfasındaki ilanların ise daha çok özel sektör iş ilanlarına ağırlık verdiği saptanmıştır. Bilgi ve Belge Yönetimi İş İlanları Facebook sayfası ve BBY Haber iş ilanları arşivi bölümünde bulunan bütün özel sektör iş ilanları bir araya getirilerek Mart-Nisan 2018’de veri havuzu oluşturulmuştur. Bu ilanların iki kaynaktan doğrulaması yapılmış ve 2015-2017 zaman aralığındaki 227 iş ilanı (özel üniversite akademik kadro ilanları, öğrencilere yönelik iş ve staj ilanları hariç) toplanmıştır. Bir araya getirilen iş ilanlarından meslekle ilgili olmayan 6 tanesi (BBY ile ilgili olmadığı ya da yurt dışı istihdamı içerdiği için) çalışmanın kapsamı dışında tutulmuştur. Çalışma, geçmiş iş ilanlarının analizine yönelik olduğundan birtakım sınırlılıklara ve dezavantajlara sahiptir. Çalışmanın sınırlılıkları ve dezavantajları ile bunları en aza indirgeme çözümleri aşağıda listelenmiştir.

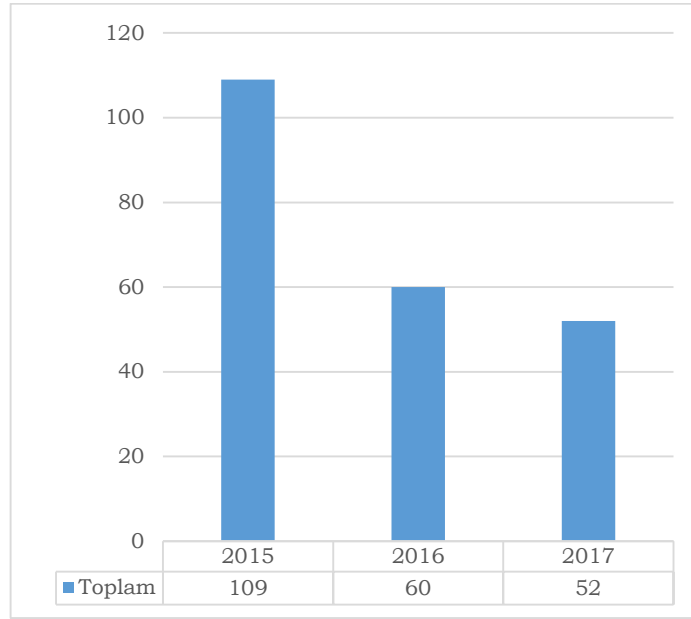
- İş ilanı bazen özel kişiler tarafından bu sayfalarda yayımlandığından ve pozisyonun gerektirdiği nitelikler detaylıca açıklanmadığından bazı ilanların nitelikli verisi elde edilememiştir.

• Bazı ilanlarda da iş koşulları detaylı verilmediğinden ilanın bulunduğu sayfaya gidilerek detaylar elde edilmeye çalışılmış; ancak bazı ilanların nitelikli verisine ulaşamamıştır. Özellikle kariyer.net geçmişte yayımlanan iş ilanlarını genellikle saklamamakta, yenibiris.com'da ise aynı koşullar güncellenerek aynı iş ilanına çıkıldığından aynı kuruluşun aynı pozisyona yönelik olarak zaman içinde tekrar yayımladığı neredeyse bütün ilanların aynı içerik bilgisine sahip olduğu gözlenmiştir. secretcv.com'da ise geçmiş ilanların içerik bilgilerine genellikle ulaşılmıştır. Bu nedenle ilanlardaki eksik bilgiler, kuruluşların Web sayfalarına gidilerek doğrulanmaya çalışılmıştır. Kesin bilgiye ulaşamadığında ise “bilinmiyor” kategorisinde veriler toplanmıştır. Ayrıca çalışmada her ne kadar pozisyonların tam zamanlı, yarı zamanlı ve dönemsel olduğu da analiz edilmek istense de sağlıklı veri elde edilemediğinden somut veri olarak yer alamamıştır. Ancak bulgular bölümünde, analiz edilen verilerin yorumlanmasında incelenen ve pozisyon olarak çalışma durumunu içeren ilanların verilerinden yola çıkılarak, mümkün olduğunca, değerlendirmelere gidilmiştir.

Çalışmanın sınırlılıkları ve kullandığı kaynaklara bağlı olarak araştırmada, 221 iş ilanının verileri, nitel içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. İçerik analizinde geçerliği ölçme aracı yalnızca kategori tanımlarıdır (Gökçe 83). İçerik analizi çalışmalarında güvenilirlik ise kategori sisteminin oluşturulması ve her bir kategorinin açıkça tanımlanması işlemi ile sağlanmaktadır (Gökçe 83). Bu bağlamda çalışmada kod ve kategoriler farklı bir araştırması tarafından daha oluşturularak, iki kodlayıcının oluşturduğu kategoriler (yaklaşık üçte biri) karşılaştırılmıştır ve kodlayıcılar (değerlendiriciler) arası güvenilirlik oranı %85 olarak bulunmuştur. Analiz edilen iş ilanlarının verileri Microsoft Excel formatında derlenerek kayıt altına alınmıştır. Analizi gerçekleştirilen iş ilanları kategoriler ve temalar altında sınıflandırılmış ve özetlenen veri görselleştirilerek, tekrarlanma sıklıkları ve yüzdeleri ile birlikte, “Bulgular” bölümünde sunulmuştur.

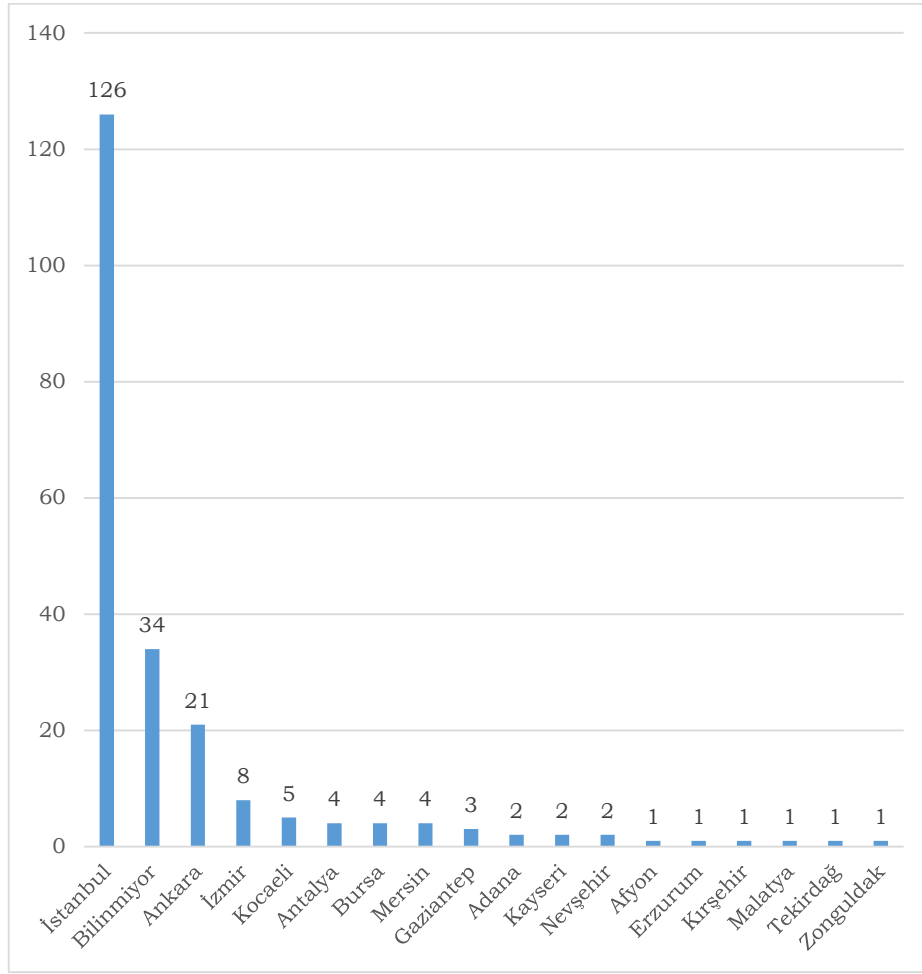
Bulgular

Yöntem bölümünde detaylıca sunulan süreçte veriler analiz edilerek sistematik hale getirilmiştir. Bu bağlamda ilk olarak BBY alanına ait son üç yılın özel sektör istihdam verisi Grafik 1’de sunulmuştur.

Grafik 1. Özel Sektör İş İlanlarının Yıllara Göre Dağılım Grafiği

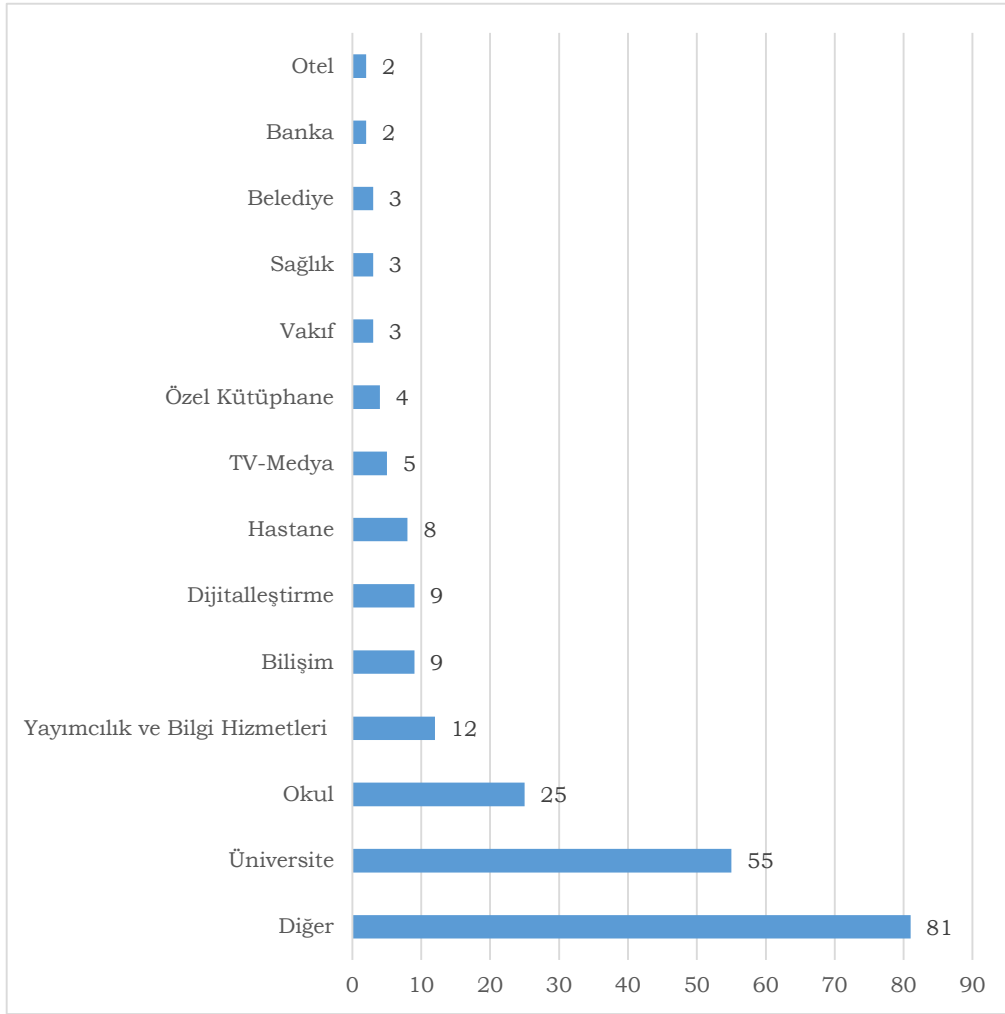
Grafik 1’de görüldüğü üzere son üç yıla ait iş ilanlarının ($n=221$) dağılımına bakıldığında, 2015 yılında yayımlanan iş ilanlarının ($f=109$, %49), 2016 ($f=60$, %27) ve 2017 ($f=52$, %24)’de yayımlanan iş ilanlarının toplamına yakın olduğu görülmektedir. Ayrıca 2016 ve 2017 yıllarındaki ilan niceliğinin de birbirine yakın olduğu saptanmıştır. 2015 yılında neden daha fazla iş ilanı olduğuna dair bir bilgi edinilememiştir. Ancak iş ilanlarında gözlenen önemli nokta, aynı kuruluşların yıllar içerisinde aynı pozisyonları yeniden açtığıdır. Bunun yanı sıra tek bir ilanda birden fazla personel isteniyor olsa da bu ilanların genelde dönemsel bazlı olduğu görüldüğünden, bu durumun istihdamda verimli bir katkısı bulunmadığı varsayımıyla ve çalışma amacının kapsamı dışında olması nedeniyle bu veriye yer verilmemiştir.

Özel sektör istihdamının ülkede illere göre nasıl bir dağılım izlediği ise Grafik 2’de sistematik biçimde sunulmuştur.

Grafik 2. Özel Sektör İş İlanlarının Şehirlere Göre Dağılım Grafiği

Grafik 2'deki veriler ışığında, 3 yılda en fazla özel sektör iş pozisyonunun İstanbul ($f=126$, %57), Ankara ($f=21$, %9,5), İzmir ($f=8$, %3,6), Kocaeli ($f=5$, %2,3) gibi büyükşehirlerde yoğunlaştığı görülmektedir. İstanbul'daki iş pozisyonlarının bütün iş ilanlarının yarısından fazlası olması dikkat çekicidir. Bu verilere dayanarak BBY özel sektörünün İstanbul'da yoğunlaştığı ve diğer büyükşehirlerde de varlığını gösterdiği söylenebilir.

Özel sektörde hangi alanlardaki kuruluşların, alan mezunu istihdam ettiği ise Grafik 3'te verilmiştir.

Grafik 3. Özel Sektör İş İlanlarının Kuruluşlara Göre Dağılımı

Grafik 3'te sunulan sınıflandırılmış verilere bakıldığında, iş pozisyonlarının özel üniversiteler ($f=55$, %25), ilköğretim ve ortaöğretim kurumları ($f=25$, %11) gibi eğitim sektörü kuruluşlarında yoğunlaştığı, eğitim sektörünü sırasıyla yayıncılık ve bilgi hizmetleri ($f=12$, %5), sağlık (hastaneler ve diğer sağlık kuruluşları) ($f=11$, %5), bilişim ($f=9$, %4) ve dijitalleştirme ($f=9$, %4) alanlarının izlediği görülmektedir. Diğer kategorisi altındaki iş ilanları (hukuk, mobilyacılık, inşaat vs. çok çeşitli iş alanlarında) ($f=81$, %37) ise grafikte sunulan alanlar dışındaki alanlarda sunulan ilanları kapsamaktadır. Bunun dışında ilanlardaki iş pozisyonlarının belirli alt alanlarda yoğunlaştığı söylenebilir. Ancak iş ilanlarında kullanılan pozisyon isimlerine yani unvanlara bakıldığında ise Tablo 1'de listelendiği üzere, aynı durumun söz konusu olduğu söylenemez.

Tablo 1. İş İlanlarındaki Unvanlar

Nu.	Unvan	f	%
1	Kütüphaneci	29	13,12
2	Bilinmiyor	21	9,50
3	Arşiv Elemanı	13	5,88
4	Kütüphane Sorumlusu	11	4,98
5	Arşiv Sayısallaştırma Uzmanı	9	4,07
6	Arşiv Uzmanı	8	3,62
7	Kütüphane Öğretmeni	8	3,62
8	Kütüphane Görevlisi	6	2,71
9	Arşiv Memuru	5	2,26
10	Dokümantasyon ve Arşiv Uzmanı	4	1,81
11	Kütüphane Memuru	4	1,81
12	Arşivist	3	1,36
13	Bilgi ve Belge Yönetimi Uzmanı	3	1,36
	Doküman Yönetim Merkezi	3	1,36
14	Sorumlusu		
15	Kütüphane Personeli	3	1,36
16	Kütüphane Yöneticisi	3	1,36
17	Okuyucu Hizmetleri Uzmanı	3	1,36
18	Arşiv Personeli	2	0,90
19	Arşiv ve Dokümantasyon Görevlisi	2	0,90
20	Arşiv ve Dokümantasyon Uzmanı	2	0,90
21	Dokümantasyon Uzmanı	2	0,90
22	Dolaşım Kütüphanecisi	2	0,90
23	Kütüphane Uzmanı	2	0,90
24	Kütüphane ve EBYS Uzmanı	2	0,90
25	Referans Kütüphanecisi	2	0,90
26	Sekreter	2	0,90

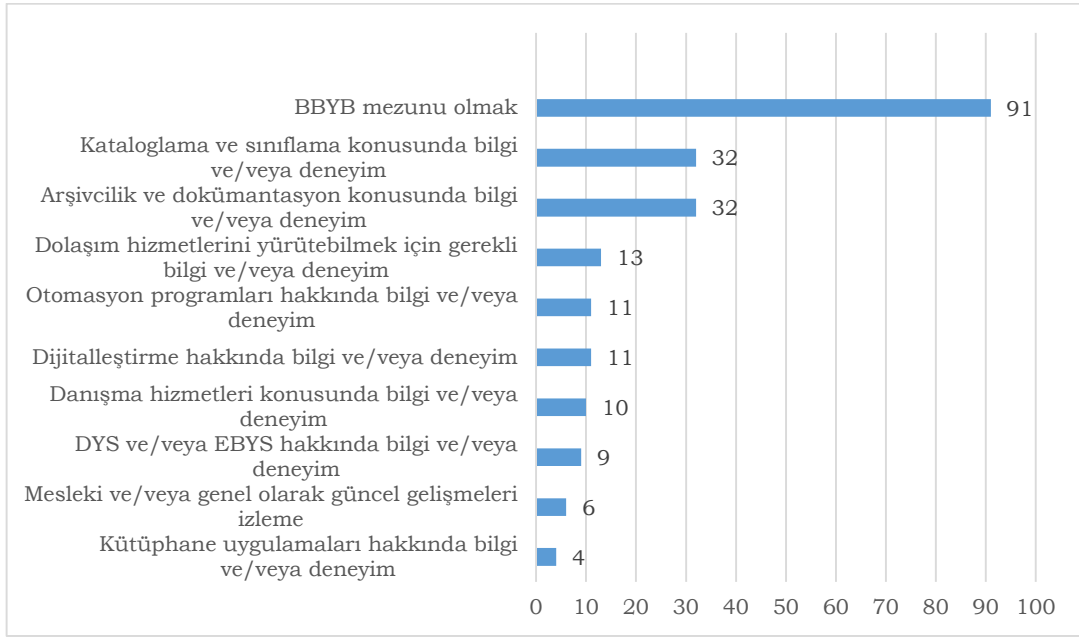
27	Vakıf Kütüphane Yöneticisi	2	0,90
28	Yönetici Asistanı	2	0,90
29	Akademik Satış Yöneticisi	1	0,45
30	Arşiv Asistanı	1	0,45
31	Arşiv Dokümantasyon Sorumlusu	1	0,45
32	Arşiv Görevlisi	1	0,45
33	Arşiv Sorumlusu	1	0,45
34	Arşiv ve Dokümantasyon Sorumlusu	1	0,45
35	Arşiv ve İletişim Asistanı	1	0,45
36	Arşiv ve Kütüphane Sorumlusu	1	0,45
37	Arşiv Yayın Operatörü	1	0,45
38	Arşivci	1	0,45
39	Arşivleme ve Dokümantasyon Elemanı	1	0,45
40	Bilgi Hizmetleri Görevlisi	1	0,45
41	Bilgi Merkezi Vardiya Görevlisi	1	0,45
42	Bilgi ve Belge Sorumlusu	1	0,45
43	Bilgi ve Belge Uzmanı	1	0,45
44	Bilgi ve Belge Yöneticisi	1	0,45
45	Dijital Arşivleme Personeli	1	0,45
46	Dijital Arşivleme Proje Yöneticisi	1	0,45
47	Dijital ve Fiziki Arşiv Uzmanı	1	0,45
48	Doküman Denetleyicisi	1	0,45
49	Doküman Kontrol Asistanı	1	0,45
50	Doküman Kontrol ve Arşiv Uzmanı	1	0,45
51	Doküman Yönetim Uzman Yardımcısı	1	0,45
52	Dokümantasyon Görevlisi	1	0,45
53	Dokümantasyon Hizmetleri Uzman Yardımcısı	1	0,45
54	Dokümantasyon Kontrol Uzmanı	1	0,45

55	Dokümantasyon Memuru	1	0,45
56	Dokümantasyon Personeli	1	0,45
57	Arşiv Elemanı/Veri Giriş Elemanı	1	0,45
58	Ekip Lideri	1	0,45
59	Elektronik Arşiv Yetkilisi	1	0,45
60	Evrak Kayıt ve Takip Görevlisi	1	0,45
61	Evrak Takip Sorumlusu	1	0,45
62	Fakülte Kütüphanecisi	1	0,45
63	Galeri Sorumlusu	1	0,45
64	Kataloglama Personeli	1	0,45
65	Kıdemli Kültürel Arşiv Uzmanı/Araştırmacısı	1	0,45
66	Koleksiyon Geliştirme Görevlisi	1	0,45
67	Kurumsal Satış Temsilcisi	1	0,45
68	Kütüphane Asistanı	1	0,45
69	Kütüphane Destek Personeli	1	0,45
70	Kütüphane Dolaşım Görevlisi	1	0,45
71	Kütüphane Dolaşım Uzmanı	1	0,45
72	Kütüphane Kataloglama Sorumlusu	1	0,45
73	Kütüphane Sorumlusu/Uzmanı	1	0,45
74	Kütüphane ve Arşiv Sorumlusu	1	0,45
75	Kütüphane ve Dokümantasyon Direktörü	1	0,45
76	Kütüphane Yöneticisi Yardımcısı	1	0,45
77	Müdür Asistanı	1	0,45
78	Müşteri Hizmetleri Temsilcisi	1	0,45
79	Müze Yetkilisi	1	0,45
80	Operasyon Yöneticisi/Yönetmeni	1	0,45
81	Osmanlı Türkçesi Transkripsiyon Uzmanı	1	0,45

82	Ön Büro Elemanı	1	0,45
83	Referans Uzmanı	1	0,45
84	Resmi İşlemler Uzman Yardımcısı	1	0,45
85	Satış Elemanı	1	0,45
86	Teknik Dokümantasyon ve Arşiv Uzmanı	1	0,45
87	Tıbbi Arşiv Görevlisi	1	0,45
88	Uzman	1	0,45
89	Vardiya/Destek Görevlisi	1	0,45
90	Veri Giriş ve Seperasyon Operatörü	1	0,45
91	Yazı İşleri Asistanı	1	0,45
TOPLAM		221	100,00

Tablo 1'deki yoğun veri özetlendiğinde iş pozisyonlarda çok çeşitli unvanların kullanıldığı ve bazılarında yalnızca personel istihdam edileceğine yönelik bir açıklama ile yetinildiği saptanmıştır. Ayrıca genellikle kütüphaneci ($f=29$, %13), arşiv elemanı ($f=13$, %6), kütüphane sorumlusu ($f=11$, %5), arşiv sayısallaştırma uzmanı ($f=9$, %4), kütüphane öğretmeni ($f=8$, %4), arşiv uzmanı ($f=8$, %4) gibi unvanlar altındaki pozisyonlara personel arandığı dikkat çekmektedir. Kütüphane öğretmeni pozisyonu yurt dışından ithal edilmiş bir unvan olabilir. Bu unvan, genellikle ilk ve orta öğretim kuruluşlarının verdiği iş ilanlarında kullanılmıştır. İş ilanlarındaki unvanların çeşitliliği, unvan zenginliği gibi görünse de bilgi uzmanlarının çalışacağı pozisyonların isimlerinin standartlaşmaması ya da özel sektörün bunu göz önünde bulundurmadığı şeklinde yorumlanacağı gibi, işverenlerin kuruluşlarının gereksinimleri doğrultusunda pozisyon unvanı belirledikleri biçiminde de yorumlanabilir.

İşverenler, kuruluşlarının gereksinimleri doğrultusunda onlardan istenilen görevleri yerine getirecek iş gücü istihdam ederken karşı tarafın birtakım becerilere sahip olmasını beklemekte ve birtakım koşullar öne sürmektedir. Son üç yıla ait iş ilanlarındaki aranan koşullar/beceriler analiz edilerek Grafik 4'te sunulmuştur.

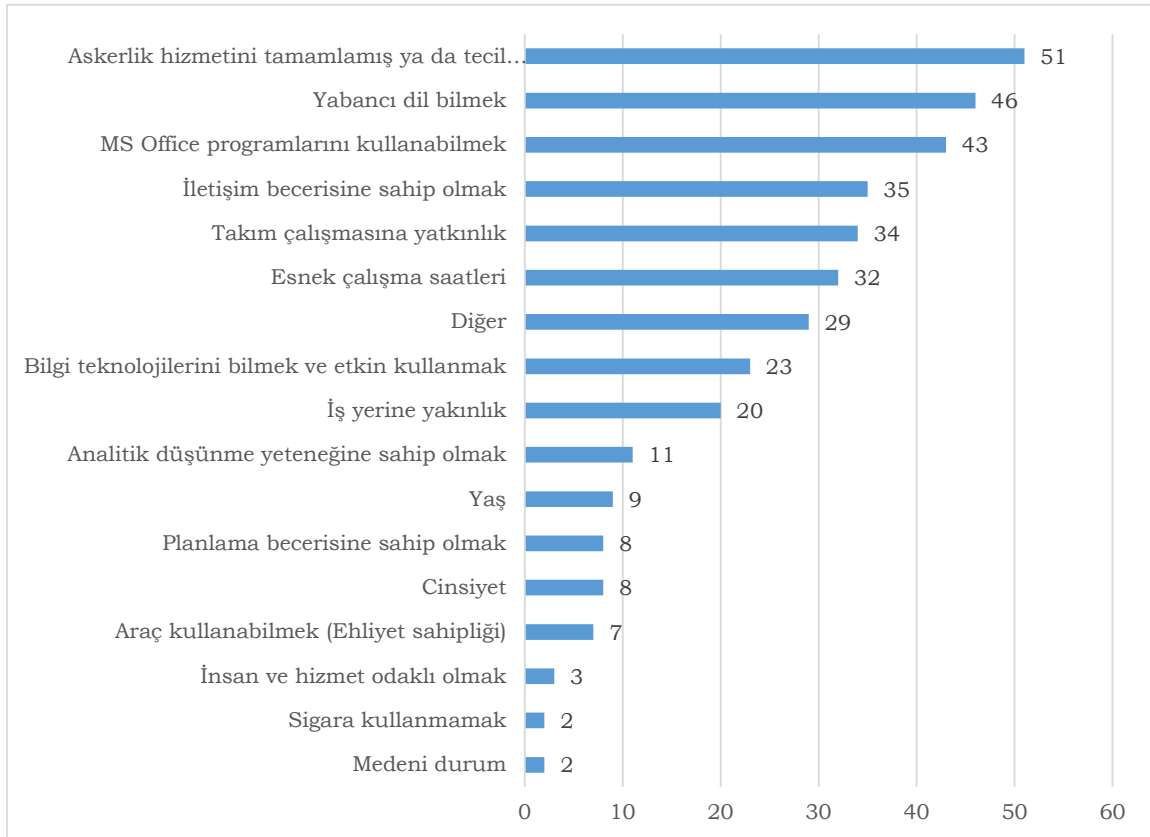
Grafik 4. İş İlanlarındaki Mesleki Koşullar/Beceriler

İş ilanlarındaki mesleki koşulların analiz edildiği Grafik 4'te en fazla aranan mesleki koşulların BBYB mezunu olmak ($f=91$, %41), arşivcilik ve dokümantasyon konusunda bilgi sahibi olmak ($f=32$, %14), kataloglama ve sınıflama konusunda bilgi ve/veya deneyim sahibi olmak ($f=32$, %14), dolaşım hizmetlerini yürütebilmek için gerekli bilgi ve/veya deneyime sahip olmak ($f=13$, %6), dijitalleştirme hakkında bilgi ve/veya deneyim sahibi olmak ($f=11$, %5) olduğu görülmektedir. Arşivcilik ve dokümantasyon konusunda bilgi ve/veya deneyim sahibi olmanın ve dijitalleştirmeye ilişkin istenen becerilerin işverenler tarafından istenilen bir koşul olmasının ise hem günümüzde yaygınlaşan dijitalleştirme projeleri hem belge yönetim sistemlerinin kullanımının artmasıyla ilgili olduğu söylenebilir. Buna bağlı olarak istihdam edilecek iş gücünden elektronik belge yönetim sistemleri (EBYS) ve doküman yönetim sistemi (DYS) bilgisi ve deneyimi de istenmekte ve bu alanda daha spesifik koşulların tanımlandığı gözlenmektedir. Kataloglama ve sınıflama konularında bilgi ve/veya deneyim sahibi olma koşulunun çoğunlukla istenilmesi ise proje bazlı dönemsel kataloglama işlerinden kaynaklanıyor olabilir. Bu iki becerideki yoğun talep edilen iş ilanları ise genellikle dönemsel olan işler içindir. Her ne kadar bu pozisyonlara birden fazla kişi istihdam edilse de dönemsel iş gücü istendiğinden bu pozisyonların istihdama kalıcı katkıda bulunamayacağı bir gerçektir. Kataloglama ve sınıflama bilgi ve/veya deneyimine sahip olma becerisinin istendiği iş ilanlarında işverenler bu konudaki isteklerini özelleştirerek “Dewey Onlu Sınıflama Sistemi” ya da “Kongre Kütüphanesi (LC) Sınıflama Sistemi” bilgi ve deneyimine sahip personel şeklinde belirtmekte; bu bağlamda bazı kuruluşlar ise iş gücünden, belirli otomasyon

sistemlerini kullanma deneyimi istemektedir. Dolaşım hizmetlerini yürütebilmek için gerekli bilgi ve/veya deneyime sahip olma koşulunun fazlalığı ise özellikle akademik kütüphanelerin çalışma saatlerini esnetmeye başlaması ve esnek saat dilimlerinde özellikle gece vardiyasında çalışacak personel arayışında olmalarından kaynaklanıyor olabilir. İşverenler, mesleki becerilerin ve koşulların yanı sıra istihdam edecekleri personelin birtakım kişisel ve diğer becerilere sahip olmasını ya da belirli koşulları sağlamasını istemektedir. İş ilanlarında dikkat çeken bir diğer nokta da Büro Yönetimi ve Sekreterlik bölümü ile birlikte bölüm adının geçiyor oluşu ve bu iş ilanlarının da genellikle “büro yönetimi” ile ilgili olmasıdır; ancak ilanlarda BİYB mezunu olma koşulu da belirtildiğinden ilanlar çalışma kapsamında tutulmuştur. Gelecekte bölüm adı değişikliği gündeme geldiğinde, dikey geçiş sisteminde ad benzerliğinden ötürü Bilgi Yönetimi programlarından alanımıza öğrenci kontenjanı verilmesi ve iş ilanlarında rastlanan bu durum kanıt olarak sunulabilir.

İş ilanlarında mesleki becerilerin dışında istenen birtakım gerekler ve beceriler de bulunmaktadır. Bunlar kategorize edilerek Grafik 5’te sunulmuştur.

Grafik 5. İş İlanlarındaki Mesleki Olmayan Koşullar/Beceriler

Grafik 5'te görselleştirildiği üzere iş pozisyonlarına başvuracak kişilerin çoğunlukla erkek ise askerlik hizmetini tamamlamış olması ya da askerliğini tecil ettirmiş olması ($f=51$, %14), iyi düzeyde yabancı bir dil (İngilizce, Arapça vb.) bilmesi hatta bazen birden çok dil bilmesi ($f=46$, %13), MS Office programlarını iyi düzeyde kullanabilmesi ($f=43$, %12), iletişim becerisinin kuvvetli olması ($f=35$, %10), takım çalışmasına yatkın ($f=34$, %9) ve esnek çalışma saatlerine uyum gösteren yapıda biri olması ($f=32$, %9) beklenmektedir. İstihdam edilecek personelin medeni durumunun iş ilanına koşul olarak eklenmesi sosyolojik bağlamda oldukça ilgi çekicidir. Ayrıca yine ilanların bazılarında belirli bir cinsiyete sahip olan iş gücünün istihdam edilmesi koşulu bulunmaktadır. Bu koşul, genellikle gece vardiyasında çalışacak olan personel için aranmaktadır.

Sonuç, Değerlendirme ve Öneriler

Çalışmanın bulgularına dayanılarak 2015 yılında yayımlanan iş ilanlarının toplam iş ilanlarının neredeyse yarısını oluşturduğu; en fazla özel sektör iş pozisyonunun İstanbul ilinde açıldığı; en fazla istihdam olanağına sahip olunan kuruluşların eğitim, sağlık ve yayıncılık ve bilgi hizmetleri sektöründe olduğu; BİYB mezunlarının en fazla kütüphaneci, arşiv elemanı, kütüphane sorumlusu gibi özelleşmenin olmadığı unvanlarla piyasa tarafından istenildiği görülmektedir. Ancak unvanlarda yavaş yavaş spesifikleşmeye/özelleşmeye doğru gidildiği (arşiv sayısallaştırma uzmanı, dolaşım kütüphanecisi vb.) de gözlenmektedir. Ayrıca unvanlar bağlamında özel okullarda kütüphane öğretmeni pozisyonunun açılması alanımız mezunlarının istihdamı açısından bir fırsat yaratabilir. Ancak dikkat edilmesi gereken bir nokta her ne kadar ilanlarda böyle bir koşul aranmasa da öğretmenlik unvanını hak etmek için mezunların formasyon eğitimi almaları gerekliliğidir.

İlanlarda istenen mesleki becerilerden ilki, bölüm mezunu olma koşuludur. Bunu sırasıyla arşivcilik ve dokümantasyon konusunda bilgi sahibi olmak; kataloglama ve sınıflama konusunda bilgi ve/veya deneyim sahibi olmak; dolaşım hizmetlerini yürütebilmek için gerekli bilgi ve/veya deneyime sahip olmak; dijitalleştirme hakkında bilgi/veya deneyimine sahip olmak izlemektedir. Daha önce de belirtildiği üzere ülkemizde artan kaynak dijitalleştirme çalışmaları, kütüphanelerdeki gece vardiyası uygulamaları ve dönemsel kataloglama projelerinin varlığı, bu becerilerin yoğunluğunda etken durumundadır.

İş alanlarında mesleki olmayan bazı beceriler de istenmekte ve bulgular onların bir bölümünün ülkenin tipik istihdam özelliklerinden kopuk olmadığını göstermektedir (askerliğini yapmış olmak, gece vardiyasında erkek personel gibi). Bunun yanı sıra ALA ve SLA'nın yeterlik dokümanlarında da yer verdiği üzere ve alanyazına paralel biçimde, işverenlerin mesleki olmayan becerilere de mesleki olanlar kadar önem verdiği, bulgular ışığında rahatlıkla söylenebilir. İşverenler analitik düşünme becerisi olan, iletişim yeteneği güçlü, takım çalışmasına yatkın personeli istihdam etmek istemektedir.

Literatürdeki çalışmalardan da görüldüğü üzere, meslekte uzmanlaşma gittikçe artmaktadır. Ancak unvanlara ve istihdam olanaklarında bakıldığında bu sürecin Türkiye'de yavaş ilerlemekte olduğu söylenebilir. BBYB mezunu istihdamının büyük bölümü kamu sektöründe gerçekleştirildiğinden pozisyonlarda uzmanlaşmaya ve özelleşmeye gidilemediği söylenebilir. Çünkü kamu sektöründe, bazı pozisyonlar hariç, standart devlet memuru olma koşulları ile istihdam gerçekleşmekte ve çoğunlukla mesleki olarak yalnızca BBYB mezunu olunması şartı aranmaktadır. Özel sektör, biraz daha büyük bir paya sahip olduğunda, rekabet ve günün koşullarına uyum sağlama zorunluluğuna bağlı olarak, spesifik pozisyonlardaki istihdam hacminin artacağı öngörülebilir. Ayrıca Türkiye'de de alan dernekleri ve BBYB bölümlerinin iş birliği ile bölüm mezunu bilgi uzmanlarının hangi unvanlarla istihdam edilebileceğine yönelik otorite bir doküman oluşturulabilir. Bölümler, eğitim programlarını günün koşullarına uygun olarak güncellerken istihdam verilerini göz önünde bulundurmalıdır. Bir diğer önemli nokta ise günümüzde hem kamu hem özel sektör iş ilanlarının çevrim içi ortamda yayımlanması dikkate alınarak, gelecekte nitelikli iş analizlerin yapılabilmesi için iş ilanlarının detaylarıyla birlikte arşivlenmesi gerekliliğidir. Böylelikle alan mezunlarının istihdamına yönelik sağlıklı veriler elde edilecek ve bu veriler ilgililer tarafından somut olarak kullanılabilir.

Teşekkür

Çalışma boyunca benden desteklerini esirgemeyen çok değerli hocalarım Prof. Dr. Oya Gürdal Tamdoğan'a, Prof. Dr. Fatoş Subaşıoğlu'na ve çok değerli arkadaşım Aynur Ersoy'a sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

KAYNAKÇA

- American Library Association. "ALA's Core Competences of Librarianship." Web. 1 Mart 2018.
- Beile, Penny M., ve Megan M. Adams. "Other Duties as Assigned: Emerging Trends in the Academic Library Job Market." *College and Research Libraries* 61.4 (2000): 336–347. Web. 1 Mart 2018.
- "Bilgi ve Belge Yönetimi (BBY) Haber Portalı". Web. 1 Mart 2018.
- "Bilgi ve Belge Yönetimi İş İlanları". Web. 12 Mart 2018.
- Çakın, İrfan. "Bilgi Profesyonellerinin Eğitiminde 40 yıl: Hacettepe Üniversitesinin Lisans Programındaki Değişiklikler." *Türk Kütüphaneciliği* 26.2 (2012): 262–290. Web. 12 Mart 2018.
- Cullen, John. "A Review of Library and Information Service Job Advertisements: What do They Tell Us about Work in the Irish Library Sector?" *Journal of Information Science* 26.4 (2000): 278–281. Web. 1 Mart 2018.
- Er-Koçoğlu, Neslihan ve Aynur Ersoy. "Mesleki Yeterlilikler Bağlamında Türkiye'deki Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümleri Eğitim Programlarının Değerlendirilmesi". *I. Uluslararası Kütüphane ve Bilgibilim Felsefesi Sempozyumu: Etik: Kuram ve Uygulama, 3-5 Eylül 2014, Kastamonu*. Ed. Hasan Sacit Keseroğlu vd. Hiperlink, 2014. 453–469.
- Gerolimos, Michalis, Afrodite Malliari, ve Pavlos Iakovidis. "Skills in the Market: An Analysis of Skills and Qualifications for American Librarians." *Library Review* 64.1/2 (2015): 21–35. Web. 3 Nisan 2018.
- Gorman, Michael. "Whither Library Education?" *New Library World* 105.9/10 (2004): 376–380. Web. 18 Mart 2018.
- Gökçe, Orhan. *İçerik Analizi: Kuramsal ve Pratik Bilgiler*. Ankara: Siyasal Kitabevi, 2006.
- Han, Myung-Ja ve Patricia Hswe. "The Evolving Role of the Metadata Librarian Competencies Found in Job Descriptions." *Library Resources & Technical Services* 54.3 (2010): 129–141. Web. 12 Nisan 2018.
- Hee-Yoon, Yoon ve Kim Sin-Young. "A Study on the Job Analysis of Public Libraries in Korea." *Aslib Proceedings* 61.6 (2009): 504–541. Web. 1 Mart 2018.

- Kaba, Abdoulaye. "Online Library Job Advertisement in United Arab Emirates: A Content Analysis of Online Sources." *Library Management* 38.2/3 (2017): 131–141. Web. 20 Mart 2018.
- Karadeniz, Şenol. "Halk Kütüphanelerinde Kariyer." *Türk Kütüphaneciliği* 27.4 (2013): 654–660. Web. 20 Mart 2018.
- Kim, Jeonghyun, Edward Warga ve William Moen. "Competencies Required for Digital Curation: An Analysis of Job Advertisements." *International Journal of Digital Curation* 8.1 (2013): 66–83. Web. 12 Nisan 2018.
- Kim, S.-Y. ve J.-Y. Lee. "A Study on the Development of Korean Academic Libraries' Duty Model Based on the Job Analysis." *Aslib Proceedings: New Information Perspectives* 63.1 (2011): 76–100. Web. 2 Nisan 2018.
- Kumar, Bharat. "Employability of Library and Information Science Graduates: Competencies Expected versus Taught: A Case Study." *DESIDOC Journal of Library & Information Technology* 30.5 (2010): 74–82. Web. 12 Mart 2018.
- Mouza, Anna Maria ve Sofia P. Grigoriadou. "Job Analysis of Academic Librarians in Greece: Investigating Differences among Institutions regarding Obligations and Responsibilities." *Library Management* 37.1/2 (2016): 29–54. Web. 19 Mart 2018.
- Mustafa, Ghulam ve Munira Nasreen Ansari. "Job Openings for Library Professionals in Pakistan: A Content Analysis." *Library Philosophy and Practice (e-journal)* (2012): n. pag. Web. 19 Mart 2018.
- Ocholla, Dennis ve Mzwandile Shongwe. "An Analysis of the Library and Information Science (LIS) Job Market in South Africa." *South African Journal of Libraries and Information Science* 79.1 (2013): 35–43. Web. 5 Mart 2018.
- Palmer, Joseph W. "Changes in Medical Librarianship: A Content Analysis of Job Advertisements in the MLA News, 1961-1977." *Bulletin of the Medical Library Association* 66.4 (1978): 464–466. Web. 5 Mart 2018.
- Pember, Margaret. "Content Analysis of Recordkeeping Job Advertisements in Western Australia: Knowledge and Skills Required by Employers." *AARL Australian Academic & Research Libraries* 34.3 (2003): 194–210. Web. 30 Mart 2018.

- Reeves, Robert K. ve Trudi Bellardo Hahn. "Job Advertisements for Recent Graduates: Advising, Curriculum, and Job-seeking Implications." *Journal of Education for Library and Information Science* 51.2 (2010): 103–109. Web. 23 Nisan 2018.
- Reser, David W. ve Anita P. Schuneman. "The Academic Library Job Market: A Content Analysis Comparing Public and Technical Services." *College and Research Libraries* 53.1 (1992): 49–59. Web. 19 Mart 2018.
- Schmidt, Dean ve James Swanton. "Qualifications Sought by Employers of Health Sciences Librarians, 1977-1978." *Bulletin of the Medical Library Association* 68.1 (1980): 58–63. Web. 11 Nisan 2018.
- Special Libraries Association. "Competencies for Information Professionals Special Libraries Association." Web. 11 Nisan 2018.
- Stanton, Jeffrey M. ve diğerleri. "Education for eScience Professionals: Job Analysis, Curriculum Guidance, and Program Considerations." *Journal of Education for Library & Information Science* 52.2 (2011): 79–94. Web. 30 Mart 2018.
- Stroyan, Sue. "Qualifications Sought by Employers of Health Sciences Librarians, 1986." *Bulletin of the Medical Library Association* 75.3 (1987): 209–213. Web. 12 Mart 2018.
- Triumph, Therese F. ve Penny M. Beile. "The Trending Academic Library Job Market: An Analysis of Library Position Announcements from 2011 with Comparisons to 1996 and 1988." *College & Research Libraries* 76.6 (2015): 716–739. Web. 22 Mart 2018.
- Wang, Hanrong, Yingqi Tang ve Carley Knight. "Contemporary Development of Academic Reference Librarianship in the United States: A 44-Year Content Analysis." *Journal of Academic Librarianship* 36.6 (2010): 489–494. Web. 25 Mart 2018.
- Wells, Mary Baier. "Requirements and Benefits for Academic Librarians: 1959-1979". *College & Research Libraries* 43.6 (1980): 450–458. Web. 26 Nisan 2018.
- White, Gary W. "Head of Reference Positions in Academic Libraries - A Survey of Job Announcements from 1990 through 1999." *Reference & User Services Quarterly* 39.3 (2000): 265–272.
- Wise, Sharyn, Maureen Henninger ve Mary Anne Kennan. "Changing Trends in LIS Job Advertisements." *Australian Academic and Research Libraries* 42.4 (2011): 268–295. Web. 21 Mart 2018.

Xia, Jingfeng ve Minglu Wang. "Competencies and Responsibilities of Social Science Data Librarians: An Analysis of Job Descriptions." *College & Research Libraries* 75.3 (2014): 362–388. Web. 21 Mart 2018.

Yadav, Akhilesh K. S. ve Prerana Deepak Bankar. "Employment Opportunities in LIS Field in India: A Content Analysis of Positions Advertised." *Annals of Library and Information Studies* 63.1 (2016): 53–58. Web. 2 Nisan 2018.